

10.12.2007

TIL: Kunnskapsdepartementet

HØRINGSSVAR

FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN OG PRIVATSKOLELOVEN OM Å INNFORE GRATIS FRUKT OG GRØNNSAKER I UNGDOMSSKOLER OG KOMBINERTE SKOLER

Viser til høringsbrev, ref 200704838 datert 12.10.2007.

Nasjonalt råd for ernæring (Ernæringsrådet) har følgende kommentarer og merknader til punkt 7 i høringsnotatet: *Forslag om å innføre plikt til ordning med gratis frukt og grønnsaker i ungdomsskoler og kombinerte skoler.*

Generelt

Ernæringsrådet har lenge vært opptatt av frukt og grønnsaker i kostholdet på grunn av de positive virkningene disse matvarene har for helsa, og gratis frukt og grønnsaker til alle barn i grunnskolen var et av forslagene i Ernæringsrådets strategiplan som ble overlevert Helse- og omsorgsdepartementet i 2005. Vi synes det er positivt at det nå delvis er innført en slik ordning. Ernæringsrådet mener imidlertid at det er beklagelig dersom det forslaget som nå foreligger er med på å sementere dagens ordning med at det bare gjelder ungdomsskoler og kombinerte skoler. Dette betyr at ca halvdel av elevene i grunnskolen ikke får nytte godt av dette tilbudet som er et viktig virkemiddel for bedre folkehelse og sosial utjevning i barns kostvaner. I St. prp. nr 1 (2007 – 2008) uttaler Regjeringen ved Helse- og omsorgsdepartementet, at den ønsker å videreføre ordningen. Ernæringsrådet håper dette skjer snarest slik at alle elevene i grunnskolen blir tilbudt gratis frukt og grønnsaker.

I punkt 7.3 begrunnes ordningen med gratis frukt og grønnsaker med at barn og unge skal ha gode kostholdsvaner som bidrar til et godt læringsutbytte i skolen. Vi foreslår at denne teksten modifiseres da hovedargumentet er forebygging av kroniske sykdommer, som for eksempel overvekt og diabetes

Finansiering av ordningen

I høringsnotatet, punkt 7.1, går det fram at: "Midlene som er satt av skal dekke skoleeiers utgifter til innkjøp og administrasjon og fordeles gjennom inntektssystemet til kommunene og de øremerkede tilskuddene til private og statlige skoler." Ernæringsrådet mener at midlene skal øremerkes spesielt til Frukt og grønt i skolen. Gjennom media har vi sett flere eksempler på skoler som bruker midler de allerede har fått til frukt og grønt til andre skoleformål..

Forskrifter

Ernæringsrådet har fulgt med i arbeidet med Skolefrukt og flere ganger blitt orientert om gjennomføringen av ordningen. Erfaringene viser klart at flere forhold må ivaretas på en god måte for at ordningen med frukt og grønnsaker i skolen blir vellykket. Kvaliteten på varene er viktig, oppbevaring på skolene, systematisk administrasjon og engasjement fra skoleansatte

og foreldre betyr mye. Det synes å bli avgjørende for et godt resultat at Kunnskapsdepartementet gir forskrifter, retningslinjer og veiledning om gjennomføringen av ordningen. Formidling av erfaringsmessige suksesskriterier mellom skoler har vist seg å være en god hjelp for skoler.

Frukt og grønnsaker alle skoledager

Det daglige er et viktig element i å øve inn gode kostvaner. Derfor mener Ernæringsrådet det bør presiseres i forskriften at gratis frukt og grønnsaker skal serveres alle skoledager. Å få dette tilbudet bare noen skoledager, eller uregelmessig, har ikke samme positive effekt på kostvanene som servering av frukt og grønnsaker alle skoledager.

Vi håper våre synspunkter blir tillagt vekt og kommer gjerne med ytterligere informasjon dersom noe er uklart.

Vennlig hilsen

Haakon E. Meyer
Professor, dr.med.
Leder i Nasjonalt råd for ernæring